

Tin Nổi Bật

ILO, UNAIDS hợp tác cải thiện điều kiện làm việc cho người làm nghề mại dâm

Một dự án mới của ILO và UNAIDS được hy vọng sẽ tăng cường hiệu quả các chương trình phòng ngừa và điều trị HIV tại Việt Nam thông qua việc cải thiện điều kiện làm việc cho người hành nghề mại dâm.

Dự án sẽ khởi động vào đầu năm 2014 và sử dụng nguồn từ Quỹ Một Liên Hợp Quốc.

Đối tượng hưởng lợi chính của sáng kiến chung này là những người làm nghề mại dâm. Họ là những người dễ trở thành nạn nhân của phân biệt đối xử, bạo lực, bóc lột tình dục và các dạng bạo lực, bóc lột khác.

Theo UNAIDS, cho tới cuối năm 2012, tỷ lệ nhiễm HIV trung bình ở nhóm phụ nữ bán dâm trên toàn quốc ở mức 2,7%.

Bởi vậy, dự án hướng tới giúp Việt Nam phát triển các chính sách và chương trình nhằm giải quyết tận gốc nguy cơ lây nhiễm HIV ở những người hành nghề mại dâm. Dự án sẽ hỗ trợ mạng lưới và tổ chức ở cấp quốc gia của những người làm nghề này, giúp họ kêu gọi cải thiện điều kiện làm việc.

Đồng thời, những cách tiếp cận mới dựa trên quyền ở nơi làm việc cũng sẽ được đưa vào thí điểm nhằm khuyến khích người làm nghề mại dâm xét nghiệm HIV tự nguyện, bí mật và điều trị HIV ở giai đoạn sớm.

Trách nhiệm xã hội doanh nghiệp thúc đẩy người khuyết tật hoà nhập, phát triển kinh doanh

Thúc đẩy cơ hội việc làm cho người khuyết tật không chỉ là chìa khóa để bản thân người khuyết tật hoà nhập cộng đồng mà còn giúp doanh nghiệp phát triển. Đó là chủ đề của ngày hội đặc biệt do Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) và ILO phối hợp với UBND Thành phố Hội An, Quảng Nam tổ chức ngày 30/11 nhân kỷ niệm ngày Quốc tế Người Khuyết tật (3/12).

Sự kiện này mở đầu cho chuỗi hoạt động do ILO hỗ trợ với nỗ lực thúc đẩy doanh nghiệp thay đổi nhận thức, xây dựng cơ sở hạ tầng tiếp cận, ưu tiên sử dụng các sản phẩm của người khuyết tật và tuyển dụng lao động người khuyết tật, khuyến khích người khuyết tật đồng hành với doanh nghiệp để cùng phát triển.

“Đó không chỉ vì lợi ích của chính những người khuyết tật mà còn vì cả cộng đồng, và hơn nữa góp phần giúp doanh nghiệp mở rộng, phát triển trên phương diện kinh doanh và văn hoá doanh

nh nghiệp,” Giám đốc ILO tại Việt Nam, Gyorgy Sziraczki, chia sẻ. “Tạo cơ hội cho người khuyết tật được làm việc và hoà nhập cũng thể hiện trách nhiệm xã hội của các doanh nghiệp.”

ILO ước tính Việt Nam mất 3% GDP vì người khuyết tật phải đứng ngoài thị trường lao động. Những người khuyết tật có thể và luôn mong muốn được trở thành một thành viên có ích cho xã hội, nhưng đa phần họ đang phải đối mặt với nhiều rào cản khi tiếp cận đào tạo nghề, tuyển dụng cũng như tham gia hoạt động xã hội.

Đến với ngày hội lần này có nhiều doanh nghiệp trong ngành du lịch, khách sạn, nhà hàng trên địa bàn. Hiện Hội An có hơn 150 cơ sở lưu trú, gần 5.000 hộ kinh doanh và hơn 11.000 người trực tiếp lao động trong ngành du lịch.

Phát biểu tại sự kiện, ông Trương Văn Bay, Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hội An cho biết “Người khuyết tật tham gia

trong ngành du lịch, họ không chỉ đóng góp, cống hiến cho xã hội mà bản thân họ còn góp phần to lớn cho chủ trương du lịch tiếp cận, du lịch thiện nguyện của thành phố, đặc biệt tại một thành phố di sản và văn hoá như Hội An”.

Dự án mới

thúc đẩy việc làm nông thôn khu vực miền trung

ILO Việt Nam vừa khởi động ba dự án mới nhằm hỗ trợ tạo việc làm bền vững cho lao động nông thôn tại tỉnh Thừa Thiên Huế và Quảng Nam ngày 10/12.

Trong đó, chương trình Việc làm cho Thanh niên Nông thôn (do Chính phủ Luxembourg tài trợ) sẽ hỗ trợ lao động trẻ ở khu vực nông thôn trong vấn đề hướng nghiệp, mạng cung cấp thông tin và các công cụ việc làm bền vững cho việc phát triển kinh doanh nhỏ.

Dự án “Tăng cường Kỹ năng Làm việc Thúc đẩy Thương mại” (được Chính phủ LB Nga tài trợ) hướng tới nâng cao

khả năng cạnh tranh của ngành du lịch tại hai tỉnh trên thông qua cải thiện chất lượng hoạt động dạy nghề.

Dự án “Phát triển Du lịch Bền vững” là

sự kết hợp giữa ILO và UNESCO, sử dụng nguồn từ Quỹ Một Liên Hợp Quốc, nhằm tạo sự liên kết giữa các cộng đồng ở nông thôn với ngành du lịch thông qua việc kết nối thị trường, nâng cao năng lực cung cấp dịch vụ du lịch, tạo ra và bán các sản phẩm địa phương.

Trong khuôn khổ sự kiện diễn ra tại Quảng Nam, ILO, cơ quan ban ngành tại hai tỉnh thí điểm và các bên liên quan đã thảo luận về các cơ chế hợp tác trong việc phát triển du lịch và tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.

Tập huấn cho doanh nghiệp **phòng chống** quấy rối tình dục tại nơi làm việc

Tổng số 80 doanh nghiệp trên cả nước đã được ILO và VCCI tập huấn về phòng chống quấy rối tình dục tại nơi làm việc.

Thành phần tham dự bao gồm lãnh đạo doanh nghiệp, trưởng phòng nhân sự, truyền thông cùng đại diện công đoàn. Họ được học về khái niệm, hành vi, hậu quả của quấy rối tình dục, khuôn khổ pháp lý quốc gia, cũng như cách doanh nghiệp có thể phòng chống và xử lý vấn đề nhạy cảm này. Những người tham dự sau đó sẽ đào tạo lại cho các cấp quản lý và người lao động khác trong các chương trình tập huấn và truyền thông của doanh nghiệp mình.

Các khóa tập huấn diễn ra từ tháng 6 đến tháng 12 năm 2013, là hoạt động trong khuôn khổ dự án ILO về Tăng cường Nhận thức về Phòng Chống Quấy rối Tình dục tại Nơi làm việc được tài trợ bởi Quỹ Một Liên Hợp Quốc.

Khởi động từ giữa năm nay, dự án đã hỗ trợ thí điểm một số doanh nghiệp đưa các điều khoản về cấm quấy rối tình dục trong Bộ Luật Lao động 2012 vào Nội quy làm việc, Thỏa ước lao động tập thể và các

chính sách nội bộ khác của doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, ILO đã hợp tác cùng VCCI biên soạn và xuất bản Hướng dẫn “Phòng chống quấy rối tình dục tại nơi làm việc” vào tháng 12/2013. ILO cũng hỗ trợ Bộ Lao động, Thương Binh và Xã hội xây dựng định nghĩa pháp lý quấy rối tình dục và đưa các điều khoản về quấy rối tình dục vào các Nghị định liên quan như Nghị định về lao động giúp việc gia đình, xử phạt vi phạm lao động và hợp đồng lao động.

Giảng viên nguồn sẵn sàng giảng dạy kinh doanh cho hàng triệu nông dân

Đợt tập huấn cuối cùng cho 18 giảng viên nguồn cho Đề án đào tạo nghề cho lao động nông thôn đã kết thúc vào cuối tháng 11/2013.

Các giảng viên nguồn sẽ được ILO cấp chứng chỉ trong năm 2014 để giảng dạy chương trình (của ILO) Khởi sự doanh nghiệp và tăng cường khả năng kinh doanh (SIYB) cho các giảng viên tại các trung tâm dạy nghề. Họ chính là nguồn nhân lực nòng cốt thực hiện chương trình quốc gia đào tạo nghề cho khoảng 1 triệu lao động nông thôn mỗi năm cho đến năm 2020.

Khóa đào tạo các giảng viên nguồn khởi động từ năm 2012 và do ILO và Tổng cục Dạy nghề tổ chức.

Cơ hội cho người dân các tỉnh trọng điểm tìm hiểu lao động di cư an toàn

Một loạt sự kiện nhằm thúc đẩy tiếp cận nguồn thông tin đáng tin cậy về chi phí và các kênh tuyển dụng hợp pháp cho mục đích lao động di cư an toàn được tổ chức tại một số tỉnh Bắc và Trung Bộ nơi có nhiều lao động tìm việc ở nước ngoài.

Đây là các chương trình giao lưu giúp cung cấp các kỹ năng tự bảo vệ, kiến thức về di cư an toàn và các dịch vụ hỗ trợ, ngăn chặn không để người lao động di cư trở thành nạn nhân của bóc lột lao động và buôn bán người.

Do ILO, Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh và chương trình MTV EXIT (chống buôn bán người và bóc lột lao động) đồng tổ chức, các sự kiện khởi đầu tại Phú Thọ nhân kỷ niệm Ngày Quốc tế Di dân (18/12), sau đó sẽ diễn ra tại các xã khác nhau thuộc tỉnh Bắc Ninh, Quảng Ngãi và Thanh Hóa trong thời gian từ tháng 12/2013 đến tháng 2/2014.

Luật việc làm tập trung hỗ trợ **lao động trẻ, lao động yếu thế**

Luật việc làm được thông qua có ý nghĩa như thế nào đối với lực lượng lao động và toàn bộ nền kinh tế? Đối tượng nào sẽ được hưởng lợi nhiều nhất khi Luật có hiệu lực?

Việc thông qua dự án Luật này có ý nghĩa quan trọng đối với việc tạo việc làm, bảo đảm an sinh xã hội, phát triển kinh tế. Một trong những mục tiêu quan trọng mà Luật hướng tới là nhằm “Tạo môi trường và điều kiện để mọi người lao động có việc làm và thu nhập tốt hơn”. Quá trình hình thành, phát triển thị trường lao động đòi hỏi Nhà nước cần phải quan tâm đầy đủ vấn đề quan hệ việc làm trong khu vực có quan hệ lao động (QHLD) và toàn bộ nguồn nhân lực có khả năng lao động, sẵn sàng tham gia vào thị trường lao động. Việc ban hành Luật việc làm là cần thiết, góp phần phát triển đồng bộ các yếu tố của thị trường lao động. Đối với nhóm có QHLD, đã được điều chỉnh về tiêu chuẩn lao động và QHLD trong Bộ Luật lao động, Luật việc làm sẽ tác động thông qua các chính sách nâng cao kỹ năng nghề, thông tin thị trường lao động và bảo hiểm thất nghiệp. Nhóm không có QHLD chủ yếu điều chỉnh bởi Luật việc làm thông qua các chính sách hỗ trợ tạo việc làm, dạy nghề, việc làm tạm thời, thông tin thị trường lao động và tư vấn việc làm, bảo hiểm thất nghiệp... Chính sách việc làm tích cực sẽ góp phần thực hiện mục tiêu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực đáp ứng quá trình tái cơ cấu nền kinh tế và thực hiện Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội VN đến năm 2020.

Quá trình xây dựng Luật việc làm không hề đơn giản. Vậy đâu là khó khăn lớn nhất trong quá trình này?

Luật việc làm có phạm vi rộng, điều chỉnh tất cả các mối quan hệ xã hội về việc làm bao gồm cả việc làm ở khu vực có và không có QHLD, khác với Bộ luật lao động chỉ điều chỉnh nhóm lao động có QHLD (chiếm 33% tổng số lao động, khoảng 15 triệu lao động). Tuy nhiên, do phạm vi điều chỉnh của Luật

Nhân dịp Luật việc làm vừa được Quốc hội thông qua, ILO Việt Nam trò chuyện với bà Trương Thị Mai, Chủ nhiệm Ủy ban về các vấn đề xã hội, về văn bản quan trọng này.

việc làm rộng nên cũng có sự trùng lặp về đối tượng áp dụng và phạm vi điều chỉnh với một số các luật chuyên ngành khác. Do vậy, trong quá trình xây dựng, thẩm tra Luật việc làm để làm rõ sự phân biệt với các đạo luật khác, dự án Luật đã tập trung điều chỉnh vào ưu tiên hỗ trợ tạo việc làm đối với nhóm lao động trẻ, nhóm lao động yếu thế, lao động nữ, lao động trong khu vực nông nghiệp, nông thôn, lao động tự do... nhằm tăng cường tính bền vững đối với việc làm ở nhóm đối tượng và các khu vực này vì đây là khu vực chịu nhiều rủi ro về điều kiện môi trường làm việc, thu nhập thấp và ít ổn định hơn so với khu vực có QHLD. Đồng thời, tính khả thi của các chính sách được xây dựng trong Luật cũng là vấn đề được đặt ra và là yêu cầu cao đối với các cơ quan thực thi pháp luật.

Ủy ban sắp tới cũng sẽ bận rộn với việc sửa đổi, bổ sung Luật bảo hiểm xã hội, cải cách vấn đề lương hưu,... Vì sao trong thời điểm này lại có nhiều dự án luật quan trọng như vậy?

Việt Nam đã trở thành quốc gia có mức thu nhập trung bình từ năm 2010. Đây là thời điểm có ý nghĩa bước ngoặt đối

với nhiều nền kinh tế đang phát triển, do vậy việc nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế, phát triển đồng bộ các yếu tố của thị trường lao động với việc đổi mới cơ chế về tiền lương, tiền công, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp, hợp đồng lao động và môi trường và điều kiện làm việc... theo định hướng của nền kinh tế thị trường là hết sức quan trọng. Việc thúc đẩy để hình thành hệ thống chính sách an sinh xã hội trong quá trình phát triển, giảm thiểu rủi ro cho người lao động cũng là yêu cầu cấp thiết. Do vậy, trong nhiệm kỳ Quốc hội khóa XIII, có nhiều dự án luật quan trọng trong lĩnh vực lao động – việc làm sẽ được xem xét, thông qua: Luật BHXH (sửa đổi), Luật an toàn vệ sinh lao động, Luật tiền lương tối thiểu. Đây là những khuôn khổ pháp lý quan trọng để các QHLD, việc làm vận hành trong cơ chế thị trường.

ILO có thể hỗ trợ các kế hoạch sắp tới của Ủy ban như thế nào?

ILO là một đối tác quan trọng của Ủy ban trong quá trình xây dựng pháp luật về lao động, việc làm và an sinh xã hội. Các chuyên gia của ILO đã tham gia tích cực, hiệu quả vào quá trình tham vấn xây dựng pháp luật lao động, việc làm, an sinh xã hội của VN. Là một quốc gia đang phát triển, VN có khoảng 67% lực lượng lao động, tương đương khoảng hơn 30 triệu lao động làm việc trong khu vực không có QHLD. Đây là một thách thức lớn trong quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế, cơ cấu lao động, bảo đảm an sinh xã hội. Do vậy, kinh nghiệm của các quốc gia tiên tiến khác sẽ giúp ích nhiều cho VN trong việc xây dựng, hoàn thiện chính sách, pháp luật về lao động, việc làm, tiền lương... Kinh nghiệm hợp tác của Ủy ban với ILO trong thời gian qua cho thấy sự hỗ trợ kỹ thuật của ILO sẽ hiệu quả hơn nếu chúng ta xác lập được một bản ghi nhớ, cam kết về các vấn đề hai bên cùng quan tâm.

nền kinh tế và việc tạo thêm việc làm và việc làm tốt hơn, cần được đẩy mạnh. Trong khi đó, những chính sách khác như hướng nghiệp, tư vấn việc làm, thông tin thị trường lao động và dịch vụ việc làm, có thể giúp quá trình chuyển tiếp từ trường học tới việc làm trở nên thuận lợi hơn. Hiện nay, theo những kết quả ban đầu của cuộc điều tra, phương pháp tìm việc phổ biến nhất của các bạn trẻ là “hỏi bạn bè, người thân và những người có kinh nghiệm”.

“Việt Nam có một nguồn lực lượng lao động trẻ dồi dào nhưng cũng sẽ sớm qua thời đỉnh cao của họ. Nếu không tận dụng được cơ hội, Việt Nam sẽ chịu những tổn thất về dài hạn” ông Sziraczki nói.

Điều tra chuyển tiếp từ trường học đến việc làm là một phần của dự án Việc làm cho Thanh niên (Work4Youth) thuộc khuôn khổ hợp tác giữa giữa Chương trình Việc làm Thanh niên của ILO và Quỹ MasterCard. Dự án trị giá 14,6 triệu USD này được thực hiện trong 5 năm và kết thúc vào giữa năm 2016, với mục đích tăng cường công tác thu thập và sản xuất thông tin thị trường lao động dành riêng cho thanh niên và giúp các nhà hoạch định chính sách sử dụng và phân tích số liệu thống kê tại 28 quốc gia.

Chất lượng việc làm mài mòn tiềm năng của thanh niên và tăng trưởng quốc gia

Những kết quả ban đầu của điều tra quốc gia chuyển tiếp từ trường học tới việc làm (school-to-work transition survey) cho thấy chất lượng việc làm cho thanh niên tuổi từ 15 đến 29 đang giống lên hồi chuông báo động đối với thị trường lao động trẻ Việt Nam.

Được Tổng cục Thống kê và ILO tiến hành đầu năm 2013 và sớm công bố trong thời gian tới, cuộc điều tra chỉ ra rằng tác động của việc một bộ phận lớn thanh niên phải làm những công việc năng suất thấp có tác động tới tiềm năng tăng trưởng của quốc gia và đây thực sự là một mối lo ngại lớn.

Cuộc điều tra toàn quốc cho thấy chất lượng việc làm thấp ảnh hưởng tới hơn một nửa lao động thanh niên. Cứ 10 người thì có 8 người làm những công việc không chính thức và một nửa trong số họ có việc làm không thường xuyên (việc tự làm hoặc hợp đồng tạm thời).

Cuộc điều tra xem xét quãng thời gian từ khi thanh niên rời trường học đến khi có được công việc ổn định (với thời gian hợp đồng trên 12 tháng) hoặc công việc mà họ cảm thấy hài lòng đầu tiên. Kết quả cho thấy, tình trạng trình độ đào tạo cao hơn so với yêu cầu công việc – nghĩa là một người làm công việc có yêu cầu thấp hơn so với bằng cấp của họ – lại là một mặt khác của vấn đề. Cứ 10 thanh niên 15-20

tuổi lại có 3 người có trình độ cao hơn yêu cầu của công việc, khiến thu nhập của họ thấp hơn mức đáng lẽ họ có thể được hưởng và họ không thể tận dụng toàn bộ tiềm năng năng suất lao động của mình.

Theo Giám đốc ILO Việt Nam Gyorgy Sziraczki, thanh niên Việt Nam cần được hỗ trợ để có một quá trình chuyển tiếp sang thị trường lao động thuận lợi hơn. Điều này đồng thời sẽ giúp đất nước “giải phóng tối đa tiềm năng của thanh niên”.

Mối liên hệ giữa giáo dục đào tạo và tăng trưởng xuất khẩu, đa dạng hóa

Hoạt động sắp tới

- Hội đồng Tiền lương Quốc gia thăm quan học tập tại Singapore, tháng 1/2014
- Hội thảo về phát triển du lịch và chương trình việc làm cho thanh niên nông thôn tại Thừa Thiên - Huế và Quảng Nam, tháng 1
- Tập huấn về các sáng kiến thí điểm công đoàn, Hải Phòng, tháng 1
- Giới thiệu các sáng kiến tăng cường năng lực cho các tổ chức của chủ lao động, Hà Nội, tháng 1
- Hội thảo hoàn thiện tài liệu Hướng dẫn Bộ Luật Lao động, tháng 1

- Hội thảo hoàn thiện tài liệu Hướng dẫn vận hành Văn phòng hỗ trợ lao động ngoài nước, tháng 1
- Lễ trao thưởng Giải thưởng Truyền thông ILO Việt Nam 2013, Hà Nội, 20/2
- Đào tạo về lao động cưỡng bức, phòng chống buôn bán người và lệ thuộc vì nợ cho cán bộ Bộ LĐTBXH, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, VCCI và các tỉnh thành, tháng 2
- Lễ ký kết giai đoạn hai dự án SCORE (Phát triển doanh nghiệp bền vững), tháng 3
- Đại diện Cục Lao động Ngoài nước và các tỉnh trọng điểm thăm quan học tập tại các văn phòng hỗ trợ lao động ngoài nước tại Malaysia, tháng 3.

Để biết thêm thông tin, xin liên hệ:
Văn phòng ILO tại Việt Nam
48-50 Nguyễn Thái Học, Hà Nội

ĐT: +84 4 3 734 0902
Email: hanoi@ilo.org
www.ilo.org/hanoi

Ảnh sử dụng trong ấn phẩm này ©ILO